

Newsletter

Analyse van de nieuwe meerwaardebelasting

APRIL 2026

Beste lezer,

Na maanden van politieke discussies is de nieuwe meerwaardebelasting op 3 april 2026 eindelijk aangenomen en treedt deze in werking vanaf 1 januari 2026.

Deze hervorming heeft gevolgen voor de belastingplichtigen, met name op het gebied van Compensation & Benefits.

Deze belasting heeft met name gevolgen voor aandelenoptieplannen en beloningsmechanismen (gratis aandelen, aandelenopties, warrants, enz.), evenals voor de internationale mobiliteit van werknemers, met name door de invoering van een exitheffing.

Bovendien roept deze nieuwe belasting diverse vragen op het gebied van compliance, zoals de aangifteverplichtingen, de mogelijkheid tot opt-out met betrekking tot de bronheffing door de financiële tussenpersoon, of de berekening van het vrijgestelde deel van deze belasting, dat van jaar tot jaar kan variëren.

Deze belasting vraagt dus om een aantal verduidelijkingen en vereist bijzondere aandacht voor een aantal belangrijke punten.

In deze nieuwsbrief zullen we eerst het wettelijke kader van deze nieuwe belasting beschrijven en vervolgens ingaan op de aandachtspunten op het gebied van Compensation & Benefits (punt 7 hieronder).

Veel leesplezier!

INHOUDSTAFEL

Wat u moet onthouden!	2
1 Op welke activa is deze belasting van toepassing?	3
2 Welke activa zijn van deze belasting vrijgesteld?	3
3 Welke belastingplichtigen vallen onder deze belasting?	3
4 Wat is het belastingtarief?	4
5 Hoe wordt de meerwaarde bepaald?	5
6 Hoe wordt deze belasting geheven?	8
7 Aandachtspunten op het vlak van <i>Compensation & Benefits</i>	10
8 Andere bijzondere situaties	14
9 Besluit	14

Wat u moet onthouden!

Algemene regels

Inwerkingtreding	1 januari 2026
Voor wie geldt dit?	Natuurlijke personen die fiscaal in België woonachtig zijn; Bepaalde verenigingen en stichtingen.
Tarief	10% voor klassieke financiële activa; Progressieve tarieven (0% tot 10% voor aanmerkelijk belang (>= 20%); 33% voor interne meerwaarden.
Jaarlijkse vrijstelling	10.000 EUR voor klassieke activa (indexeerbaar bedrag, met beperkt overdrachtsmechanisme); 1.000.000 EUR voor aanmerkelijk belang (totaalbedrag dat over 5 jaar kan worden gebruikt).
Betrokken activa	Aandelen, financiële instrumenten (aandelen, obligaties, fondsen, ETF's, derivaten, enz.), levensverzekeringen en kapitalisatieproducten (met uitzondering van de 2e en 3e pijler), cryptoactiva, deviezen en beleggingsgoud.
Uitgesloten activa	Aanvullende pensioenen (2 ^e en 3 ^e pijler), overlijdensverzekeringen, waardevolle voorwerpen (met uitzondering van beleggingsgoud).
Aankoopwaarde	Voor activa die vóór 1 januari 2026 in bezit waren: waarde op 31 december 2025 (met de mogelijkheid om de historische prijs te gebruiken voor verkopen vóór 31 december 2030).
Heffing	Standaard bronheffing (10%) of opt-out via belastingaangifte; Verplichte aangifte voor substantiële deelnemingen, interne meerwaarden, cryptoactiva en deviezen.
Exitheffing	Verschuldigd bij verhuizing buiten België op latente meerwaarden; Automatisch uitstel van betaling in de EU/EER/landen met een verdrag (verval na 24 maanden zonder verkoop).

Specifieke aandachtspunten op het gebied van *Compensation & Benefits*

Winstdelingsregelingen (opties, warrants, gratis aandelen, aandelen met korting) worden beïnvloed: de aankoopwaarde hangt af van het type instrument en het moment van de daadwerkelijke aankoop.

De aanvullende pensioenen (2^e pijler) en het pensioensparen (3^e pijler) zijn expliciet uitgesloten van de belasting.

Werkgevers spelen een sleutelrol bij de communicatie en het bewaren van documenten die de aankoopwaarde aantonen van de activa die in het kader van de winstdelingsregelingen zijn toegekend.

De belasting heeft gevolgen voor werknemers in een internationale mobiliteitssituatie en voor het beleid inzake fiscale gelijkstelling.

1 Op welke activa is deze belasting van toepassing?

De belasting op meerwaarden is van toepassing op financiële instrumenten, cryptoactiva, valuta's en bepaalde verzekeringscontracten, evenals op transacties in valuta's.

Financiële instrumenten:

- Aandelen (beursgenoteerd of niet);
- Obligaties;
- Derivaten (opties, termijncontracten ("futures"), ruilcontracten ("swaps"), warrants, enz.);
- Kasbons;
- Staatsobligaties;
- Certificaten;
- Fondsen;
- ETF's ("exchange-traded funds").

Bepaalde verzekeringscontracten:

- Levensverzekeringen (tak 21, 23, 44, enz.), inclusief buitenlandse;
- Kapitaalproducten, inclusief buitenlandse.

Cryptoactiva: Cryptovaluta's, tokens, stablecoins, NFT's ("Non-Fungible Tokens").

Valuta's: traditionele valuta's, beleggingsgoud en digitale valuta's van centrale banken.

2 Welke activa zijn van deze belasting vrijgesteld?

De activa die zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van deze belasting zijn:

- Pensioenspaarfondsen;
- Pensioenspaarverzekeringen;
- Individuele levensverzekeringen die recht geven op belastingvermindering in het kader van langetermijnsparen;
- Levensverzekeringen die alleen een uitkering voorzien in geval van overlijden (bijvoorbeeld: overlijdensrisicoverzekering);
- Waardevolle voorwerpen anders dan beleggingsgoud (bijvoorbeeld: zilveren voorwerpen, juwelen, schilderijen, wijnflessen, verzamelkaarten, sneakers, duiven, enz.).

3 Welke belastingplichtigen vallen onder deze belasting?

De meerwaardebelasting geldt voor natuurlijke personen die fiscaal inwoner zijn van België, alsook voor verenigingen en stichtingen, met uitzondering van die welke een erkenning genieten die recht geeft op belastingvermindering voor schenkingen.

In geval van ontbinding van het eigendom van het aan de belasting onderworpen actief, is de blote eigenaar de belastingplichtige voor de meerwaardebelasting bij de overdracht van de betrokken activa, en niet de vruchtgebruiker.

De volgende personen zijn niet onderworpen aan de meerwaardebelasting: vruchtgebruikers die vruchtgebruik genieten op de aan de belasting onderworpen activa, vennootschappen en personen die niet fiscaal inwoner zijn van België.

4 Wat is het belastingtarief?

De meerwaardebelasting is van toepassing op drie verschillende regelingen, afhankelijk van de aard van de gerealiseerde meerwaarde:

- meerwaarden op klassieke financiële activa (aandelen, fondsen, cryptovaluta, levensverzekeringen, enz.), belast tegen een tarief van 10%;
- meerwaarden met aanmerkelijk belang (belastingplichtige die ten minste 20% van het kapitaal van een vennootschap bezit), die onderworpen zijn aan een gunstig progressief tarief;
- interne meerwaarden (overdracht aan een gecontroleerde vennootschap), belast tegen een tarief van 33%.

Deze tarieven zijn alleen van toepassing voor zover de meerwaarde voortvloeit uit het normale beheer van een privévermogen. Transacties van speculatieve of professionele aard blijven onderworpen aan de bestaande belastingregelingen, namelijk de progressieve tarieven van de personenbelasting voor beroepsinkomsten, of het afzonderlijke tarief van 33% voor diverse inkomsten die voortvloeien uit een abnormaal beheer van het privévermogen.

4.1 Meerwaarden op klassieke financiële activa: tarief van 10%

Voor belastingplichtigen die geen aanzienlijke deelneming in een vennootschap hebben, bedraagt de belasting op meerwaarden 10%.

Deze belastingplichtigen genieten een jaarlijkse vrijstelling op de eerste 10.000 EUR meerwaarde (indexeerbaar bedrag). Het niet-gebruikte deel van de eerste schijf van 10.000 EUR (indexeerbaar bedrag) kan worden overgedragen naar de volgende jaren en worden opgeteld bij de basisvrijstelling, met de mogelijkheid om tot 5 niet-gebruikte jaren terug te vorderen. Zo zal een belastingplichtige die in 2026 een meerwaarde van 10.000 EUR heeft gerealiseerd, in 2027 geen overdracht genieten.

4.2 Meerwaarden op aanmerkelijk belang: progressief tarief

Een belastingplichtige heeft een aanmerkelijk belang wanneer hij ten minste 20% van de rechten in een vennootschap bezit. In dat geval zijn de meerwaarden onderworpen aan de volgende progressieve schalen:

- Van 0 tot 1.000.000 EUR: 0%;
- Van 1.000.000 EUR tot 2.500.000 EUR: 1,25%;
- Van 2.500.000 EUR tot 5.000.000 EUR: 2,50%;
- Van 5.000.000 EUR tot 10.000.000 EUR: 5,00%;
- Boven 10.000.000 EUR: 10,00%.

Deze bedragen zijn niet indexeerbaar.

Deze belastingplichtigen genieten een vrijstelling die kan oplopen tot 1.000.000 EUR, waarvan het gebruik in de tijd wordt gespreid aangezien deze wordt verminderd met de tranches die reeds tijdens de vier voorgaande belastingperiodes zijn gebruikt.

4.3 Interne meerwaarden: tarief van 33%

Een meerwaarde wordt als "intern" aangemerkt wanneer een belastingplichtige aandelen verkoopt aan een vennootschap waarover hij, direct of indirect, zeggenschap heeft, rekening houdend met de deelnemingen van zijn echtgenoot, zijn nakomelingen, voorouders en zijdelingen (inclusief die van de echtgenoot) tot en met de tweede graad. In dat geval wordt de meerwaarde belast tegen een tarief van 33% in plaats van 10%. Deze regeling bestond al vóór de nieuwe wet; deze bevestigt de regeling zonder de reikwijdte ervan te wijzigen.

5 Hoe wordt de meerwaarde bepaald?

5.1 Algemene regels

De meerwaarde komt overeen met het positieve verschil tussen de verkoopwaarde en de aanschaffingswaarde van het actief, met dien verstande dat de kosten en belastingen die zijn gemaakt voor de aankoop of verkoop van het actief niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van de meerwaarde.

De meerwaarde wordt gerealiseerd op het moment van de verkoop tegen vergoeding van het actief door de belastingplichtige. Dit betreft dus de verkoop, de ruil of de inbreng van het actief. Een schenking kan dus geen aanleiding geven tot belasting, aangezien deze per definitie niet tegen vergoeding plaatsvindt. Evenzo zijn meerwaarden die worden gerealiseerd bij het beëindigen van een onverdeelde eigendom binnen drie jaar na een overlijden, een echtscheiding of het einde van een samenwoning (wettelijk of feitelijk) vrijgesteld van belasting.

In principe zijn alleen de gerealiseerde meerwaarden belastbaar. Latente meerwaarden, d.w.z. winsten die zijn opgebouwd op activa die nog niet zijn vervreemd, worden niet belast, behalve in het specifieke geval van de exitheffing zoals beschreven in punt 5.5 hieronder.

Het belastbare bedrag van de meerwaarde wordt berekend na aftrek, indien van toepassing, van eventuele minderwaarden. Het is belangrijk op te merken dat de verrekening tussen meerwaarden en minderwaarden alleen kan plaatsvinden binnen eenzelfde activaklasse van de drie bestaande regelingen: de algemene regeling voor meerwaarden op financiële activa, de regeling voor meerwaarden op substantiële deelnemingen en de regeling voor interne meerwaarden. Zo kan een minderwaarde die onder de regeling voor substantiële deelnemingen valt, niet worden verrekend met een meerwaarde die onder de algemene regeling valt, en omgekeerd.

Bovendien kunnen minderwaarden die in de loop van een jaar niet konden worden gecompenseerd, niet worden overgedragen naar de volgende jaren: ze gaan definitief verloren.

Bij een gedeeltelijke verkoop van identieke financiële activa die op verschillende data en tegen verschillende prijzen zijn verworven, is de zogenaamde "FIFO"-methode (*First In, First Out*) van toepassing. Concreet betekent dit dat de activa die als eerste zijn verworven, als eerste worden geacht

te zijn verkocht. De aanschaffingswaarde die voor de berekening van de meerwaarde in aanmerking moet worden genomen, komt dus in de eerste plaats overeen met de aankoopprijs van de oudste effecten.

Er moet echter een onderscheid worden gemaakt tussen activa die vóór 31 december 2025 zijn verworven en activa die vanaf 1 januari 2026 zijn verworven, aangezien voor elke categorie eigen regels gelden voor de bepaling van de aanschaffingswaarde.

5.2 Activa verworven vóór 31 december 2025

Voor activa die vóór 1 januari 2026 zijn verworven, is het principe duidelijk: de referentiewaarde is die welke op 31 december 2025 is vastgesteld. Dit mechanisme bevriest de fiscale situatie op die datum en neutraliseert in de praktijk de tot dan toe opgebouwde latente meerwaarde.

Er blijft echter een strategisch alternatief bestaan. Voor overdrachten die uiterlijk op 31 december 2030 plaatsvinden, kan de belastingplichtige vragen om de historische aanschafwaarde van het actief te gebruiken in plaats van de waarde op 31 december 2025, op voorwaarde dat hij dit kan aantonen. In dat geval wordt de berekening uitgevoerd op basis van de gemiddelde aanschaffingswaarde van de activa die vóór die datum in bezit waren, en niet volgens de FIFO-methode.

Concreet:

- in geval van een latente minderwaarde op 31 december 2025, is het raadzaam de historische aanschafwaarde van het actief te gebruiken (op voorwaarde dat de belastingplichtige dit kan aantonen);
- in geval van een latente meerwaarde op 31 december 2025, wordt aangeraden de waarde van het actief op 31 december 2025 te gebruiken.

Vanaf 1 januari 2031 kunnen belastingplichtigen zich niet langer beroepen op de historische aanschaffingswaarde van het actief.

5.2.1 Beursgenoteerde activa, waaronder valuta's

Voor financiële activa die op een gereguleerde markt zijn genoteerd, wordt de laatste slotkoers van het jaar 2025 in aanmerking genomen.

5.2.2 Niet-beursgenoteerde activa

Voor niet-beursgenoteerde financiële activa wordt rekening gehouden met de hoogste waarde van de volgende waarden:

- De waarde van het actief op het moment van een overdracht, een kapitaalverhoging of de oprichting van de vennootschap tussen 1 januari en 31 december 2025;
- De waarde die voortvloeit uit een waardingsformule waarin is voorzien in een contract of een contractueel aanbod voor een verkoopoptie op deze financiële activa, dat op 1 januari 2026 van kracht is;

- Indien de financiële activa aandelen zijn, de waarde verkregen door toepassing van een forfaitaire waarderingsmethode (namelijk het eigen vermogen vermeerderd met 4 keer de EBITDA van het laatste boekjaar dat vóór 1 januari 2026 is afgesloten).

In bepaalde gevallen kan de waarde van het actief ook worden bepaald op basis van een expertise uitgevoerd door een onafhankelijke bedrijfsrevisor die niet als commissaris bij de betrokken vennootschap optreedt, of door een onafhankelijke gecertificeerde accountant. Deze expertise moet uiterlijk op 31 december 2027 zijn afgerond.

Er moet echter worden benadrukt dat de belastingdienst de bevoegdheid behoudt om deze waardering achteraf te controleren en, indien nodig, het resultaat ervan in twijfel te trekken wanneer zij over elementen beschikt die doen vermoeden dat de vastgestelde waarde niet de marktvoorwaarden weerspiegelt, met name in geval van overwaardering.

5.2.3 Levensverzekeringen (of kapitalisatieovereenkomsten)

Voor contracten die vóór 1 januari 2026 zijn afgesloten, is de referentiewaarde die voor de berekening van de meerwaarde wordt gehanteerd, de inventarisreserve van het contract op 31 december 2025, vermeerderd met de premies die eventueel na die datum zijn betaald.

Voor afkopen die plaatsvinden vóór 31 december 2030 kan de belastingplichtige er echter voor kiezen om de premies die tot 31 december 2025 zijn betaald als referentiewaarde te gebruiken, indien deze optie voor hem gunstiger is.

Bij de afkoop of beëindiging van de overeenkomst komt de belastbare meerwaarde overeen met het positieve verschil tussen de ontvangen kapitaal- of afkoopwaarden en deze referentiewaarde.

Bij een gedeeltelijke afkoop wordt de meerwaarde proportioneel bepaald op basis van het daadwerkelijk afgekochte deel van de overeenkomst.

Transacties die binnen het contract worden uitgevoerd (arbitrages, aankopen of verkopen van de onderliggende activa) leiden niet tot belastingheffing. De belastingheffing wordt uitgesteld tot het moment van de daadwerkelijke beëindiging van het contract.

5.3 Activa verworven vanaf 1 januari 2026

Voor activa die vanaf 1 januari 2026 zijn verworven, levert de vaststelling van de aanschaffingswaarde geen bijzondere moeilijkheden op: het gaat om de prijs die daadwerkelijk door de belastingplichtige is betaald.

Voor bepaalde situaties gelden echter specifieke regels.

Zo is bijvoorbeeld de toekenning van aandelenopties, warrants, gratis aandelen of aandelen die met korting zijn verworven, onderworpen aan specifieke regels, die in punt 7 hieronder worden toegelicht.

5.4 Bewijslast

De belastingplichtige moet de aanschaffingswaarde van zijn activa kunnen bewijzen. Indien deze prijs niet kan worden vastgesteld op basis van overtuigend bewijsmateriaal, wordt de aanschaffingswaarde van het financieel actief geacht *nihil* te zijn en zal de belastbare meerwaarde overeenstemmen met het volledige bedrag dat bij de verkoop werd ontvangen.

Vanuit een Compensation & Benefits-perspectief is het aangewezen dat werkgevers erop toezien dat zij aan de begunstigten alle documenten meedelen die de waarde van de toegekende activa staven (toekenningsbrieven, bevestigingen van uitoefening, waarderingen op het moment van vesting, enz.) en hen uitnodigen deze zorgvuldig te bewaren. Bij gebrek daaraan zouden werknemers zich immers in de onmogelijkheid kunnen bevinden om hun aanschaffingswaarde aan te tonen en belast worden op het volledige verkoopbedrag.

5.5 Exit tax

Een exit tax is verschuldigd wanneer een belastingplichtige zijn fiscale woonplaats buiten België verplaatst: de latente meerwaarden op zijn financiële activa op het ogenblik van vertrek worden in principe belastbaar.

Indien de belastingplichtige zich vestigt in een lidstaat van de EU, de EER of in een staat waarmee België een verdrag heeft gesloten dat voorziet in wederzijdse bijstand bij de invordering, wordt de betaling van deze belasting automatisch uitgesteld tot aan de effectieve vervreemding van de activa.

De belastingverplichting dooft definitief uit in twee gevallen: ofwel herstelt de belastingplichtige zijn fiscale woonplaats in België binnen een termijn van 24 maanden, ofwel verstrijken 24 maanden sinds het vertrek zonder dat de activa worden vervreemd, in welk geval uiteindelijk geen exit tax verschuldigd zal zijn.

6 Hoe wordt deze belasting geheven?

6.1 Bronheffing versus belastingaangifte

Het inningsmechanisme verschilt naargelang de categorie van meerwaarde.

Voor meerwaarden op klassieke financiële activa beschikt de belastingplichtige over twee opties:

- een bronheffing van 10% via de financiële tussenpersoon, die standaard wordt toegepast bij gebrek aan een uitdrukkelijke keuze van de belastingplichtige;
- een opt-out, waarbij de belastingplichtige ervoor kiest de meerwaarde aan te geven via zijn belastingaangifte en de belasting te betalen na ontvangst van het aanslagbiljet. Deze methode biedt het voordeel van een nauwkeurige berekening, rekening houdend met alle relevante elementen (minderwaarden, vrijstellingen, hogere aanschaffingswaarde), zonder latere regularisatie. In dat geval bezorgen de financiële instellingen de gegevens met betrekking tot de meerwaarden rechtstreeks aan de fiscale administratie.

Bij gebrek aan opt-out past de financiële tussenpersoon automatisch de bronheffing toe, zonder rekening te houden met minderwaarden of persoonlijke vrijstellingen. Indien het ingehouden bedrag hoger is dan de effectief verschuldigde belasting, kan de belastingplichtige het verschil recupereren via zijn belastingaangifte.

Voor belastingplichtigen die cryptoactiva, deviezen en beleggingsgoud aanhouden, evenals voor interne meerwaarden en meerwaarden op aanmerkelijke deelnemingen, moet de meerwaardebelasting daarentegen verplicht via de belastingaangifte worden aangegeven, zonder mogelijkheid tot een bevrijdende bronheffing door financiële instellingen. Deze verplichting geldt uitsluitend voor meerwaarden die onder deze specifieke categorieën vallen; voor zover diezelfde belastingplichtigen daarnaast ook klassieke financiële activa aanhouden, blijft voor deze laatste de toepassing van een bronheffing wel mogelijk.

In een Compensation & Benefits-context doen werkgevers die incentiveplannen aanbieden met financiële instrumenten (aandelen, warrants, opties) er goed aan tijdig te anticiperen op vragen over het toepasselijke inningsmechanisme. Een proactieve communicatie over de keuze tussen bronheffing en belastingaangifte, evenals over de termijnen waarbinnen een opt-out moet worden uitgeoefend, is aangewezen en dient uiterlijk vóór 31 augustus 2026 te gebeuren.

6.2 Overgangsregelingen in verband met de uitgestelde inwerkingtreding van de meerwaardebelasting

Het uitstel in de goedkeuring van de wetgeving tot invoering van de meerwaardebelasting heeft de wetgever ertoe aangezet verschillende overgangsmaatregelen te voorzien die van toepassing zijn vóór de inwerkingtreding van het definitieve regime.

Deze bepalingen beogen niet alleen de fiscale omkadering van de overgangsperiode, maar ook het mogelijk maken voor financiële instellingen om intern de meerwaardebelasting te implementeren, hun IT-systemen aan te passen en de nodige operationele en controleprocessen op te zetten.

Bankproducten

– Periode van 1 januari tot en met 31 mei 2026

Tijdens deze eerste fase zijn de gerealiseerde meerwaarden belastbaar, maar wordt door de financiële tussenpersonen nog geen automatische bronheffing toegepast. Beleggers beschikken over twee opties:

- ofwel verzoeken zij uitdrukkelijk aan de financiële instelling om uiterlijk op 31 augustus 2026 een bedrag in te houden dat gelijk is aan de roerende voorheffing op de in deze periode gerealiseerde meerwaarden. Dit bedrag wordt uiterlijk op 30 november 2026 doorgestort aan de fiscale administratie. In dat geval zijn deze meerwaarden vrijgesteld van verdere aangifte.
- ofwel formuleren zij geen dergelijk verzoek en dienen zij de betrokken meerwaarden op te nemen in hun belastingaangifte voor het inkomstenjaar 2026, die in 2027 wordt ingediend, met betaling van de belasting na ontvangst van het aanslagbiljet.

De keuze voor een inhouding gelijk aan de roerende voorheffing voor deze periode geldt voor het volledige jaar 2026 als een keuze om geen gebruik te maken van de gewone aangiftroute. De belastingplichtige behoudt evenwel het recht om via zijn belastingaangifte een eventueel teveel

ingehouden bedrag terug te vorderen indien minderwaarden of vrijstellingen niet in aanmerking werden genomen.

– **Vanaf 1 juni 2026**

Vanaf 1 juni 2026 wordt de inning van de meerwaardebelasting via bronheffing de regel voor bankproducten. Beleggers kunnen hiervan afzien door hun financiële instelling vooraf in kennis te stellen via een opt-out. In dat geval wordt geen inhouding verricht, bezorgt de financiële instelling de gegevens over de meerwaarden aan de fiscale administratie en geeft de belastingplichtige de meerwaarden aan via zijn belastingaangifte met latere betaling van de belasting.

Verzekeringsproducten

– **Periode van 1 januari tot en met 31 augustus 2026**

Voor verzekeringsproducten geldt een specifieke overgangsregeling. Gedurende deze periode wordt de belegger geacht te hebben geopteerd voor het ontbreken van een bronheffing, wat inhoudt dat de meerwaarden verplicht moeten worden aangegeven in de belastingaangifte voor het inkomstenjaar 2026, in te dienen in 2027.

Het blijft mogelijk om uitdrukkelijk aan de verzekeraar te vragen een inhouding toe te passen die gelijk is aan de roerende voorheffing voor verrichtingen die plaatsvinden tijdens deze overgangperiode.

– **Vanaf 1 september 2026**

Vanaf 1 september 2026 passen verzekeraars in principe een bronheffing toe op de meerwaarden, tenzij de belegger uitdrukkelijk te kennen geeft deze via de belastingaangifte te willen aangeven.

Beleggers die voor aangifte via de belastingaangifte kiezen, moeten hun opt-out uiterlijk op 31 augustus 2026 aan de verzekeraar meedelen zodat deze van toepassing is vanaf de inwerkingtreding van het definitieve regime.

7 Aandachtspunten op het vlak van *Compensation & Benefits*

De nieuwe meerwaardebelasting heeft concrete en onmiddellijke gevolgen op het vlak van *Compensation & Benefits*.

7.1 Toekenning van warrants, aandelenopties, gratis aandelen en aandelen met korting

Wanneer een vennootschap een incentiveplan invoert dat berust op de toekenning van aandelenopties, warrants, gratis aandelen of aandelen die met korting worden toegekend, moet zij de fiscale gevolgen voor de begunstigden anticiperen in het licht van de meerwaardebelasting. De kern van de problematiek situeert zich voornamelijk in de correcte bepaling van de aanschaffingswaarde en van de referentiedatum die moet worden gehanteerd voor de latere berekening van de belastbare meerwaarde.

7.1.1 Aandelenopties en warrants

Mits naleving van bepaalde voorwaarden kan de toekenning van warrants en opties worden vrijgesteld van RSZ-socialezekerheidsbijdragen.

Daarnaast geniet de toekenning van aandelenopties, onder voorbehoud van het respecteren van specifieke voorwaarden, een bijzonder gunstige forfaitaire fiscale behandeling als voordeel van alle aard: de werknemer wordt bij de toekenning belast op forfaitaire basis, die doorgaans lager ligt dan de werkelijke waarde van het voordeel.

Voor aandelenopties vindt de belastingheffing plaats bij de toekenning op forfaitaire basis.

Voor de berekening van de meerwaarde wordt daarentegen uitgegaan van de waarde van het aandeel op het moment van de uitoefening van de optie, en niet van de waarde op het moment van de toekenning. De toekenningsdatum is dus niet bepalend voor de latere berekening van de meerwaarde (de waardeverandering tussen de waarde van het aandeel bij toekenning en de waarde van het aandeel bij uitoefening van de optie is bijgevolg niet onderworpen aan de meerwaardebelasting).

Voorbeeld:

Een optie wordt in 2026 toegekend wanneer het aandeel 10 EUR waard is. De werknemer wordt bij toekenning forfaitair belast. Hij oefent zijn optie uit in 2028, op een moment waarop het aandeel 25 EUR waard is. Deze waarde van 25 EUR vormt zijn aanschaffingswaarde. Indien hij onmiddellijk verkoopt aan 30 EUR, bedraagt de belastbare meerwaarde 5 EUR per aandeel (30 – 25 EUR), waarop een belasting van 10% verschuldigd is, zijnde 0,50 EUR per aandeel.

De situatie is anders wanneer de incentive steunt op de toekenning van beursgenoteerde warrants. In dat geval ontvangt de begunstigde niet noodzakelijk een optie die moet worden uitgeoefend om het onderliggende aandeel te verwerven, maar een verhandelbaar financieel instrument waarvan de waarde onafhankelijk kan evolueren en dat op de markt kan worden verkocht.

Voorbeeld:

Indien een werknemer in augustus 2026 beursgenoteerde warrants ontvangt met een marktwaarde van 8 EUR per warrant op het moment van de toekenning (waarde die doorgaans wordt gehanteerd voor de belasting van het voordeel), en hij deze warrants in september 2026 verkoopt tegen 9 EUR, wordt de belastbare meerwaarde in het kader van de meerwaardebelasting in principe berekend als het verschil tussen 9 en 8 EUR per warrant.

In het kader van een meerwaardebelasting van 10% zal een dergelijke meerwaarde worden belast aan 10% van dit verschil. Bij een meerwaarde van 1 EUR per warrant bedraagt de verschuldigde belasting dus 0,10 EUR per warrant.

Er moet worden opgemerkt dat indien de werknemer zijn warrants kort na de toekenning verkoopt (bijvoorbeeld binnen enkele weken), de gerealiseerde meerwaarde doorgaans gering of zelfs onbestaand zal zijn, aangezien de aanschaffingswaarde overeenstemt met de waarde die bij de belasting van het voordeel werd gehanteerd. Dat is net het voordeel van dit mechanisme voor begunstigten die hun warrants snel wensen te gelde te maken.

7.1.2 Gratis aandelen of aandelen toegekend met korting

In tegenstelling tot opties en warrants worden gratis aandelen en aandelen met korting belast op het moment waarop zij daadwerkelijk door de begunstigde worden verworven (namelijk op het moment van vesting). Deze waarde vormt ook de aanschaffingswaarde voor de latere berekening van de meerwaarde.

De toekenning van aandelen met korting kan in bepaalde gevallen genieten van fiscale voordelen via twee onderscheiden mechanismen:

- Mits naleving van bepaalde voorwaarden (waaronder in het bijzonder dat de aandelen gedurende een blokkeringsperiode van twee jaar onvervreemdbaar blijven), kan bij de toekenning van beursgenoteerde aandelen met korting 16,67% van de waarde van het aan de werknemer toegekende voordeel worden vrijgesteld van belasting.
- Wanneer een vennootschap overgaat tot een kapitaalverhoging en haar werknemers een korting tot maximaal 20% toekent, kan de werknemer onder bepaalde voorwaarden genieten van een vrijstelling van belasting en van socialezekerheidsbijdragen op het bedrag van deze korting.

In beide gevallen blijft voor de berekening van de meerwaarde de reële marktwaarde op het moment van verwerving bepalend, ongeacht de toegekende korting en de fiscale voordelen waarvan de werknemer bij de toekenning heeft genoten.

Voorbeelden:

Een vennootschap voert een kapitaalverhoging door en biedt haar werknemers de mogelijkheid aandelen te onderschrijven tegen een prijs van 80 EUR, terwijl de marktwaarde 100 EUR bedraagt, wat neerkomt op een korting van 20%. Mits naleving van de wettelijke voorwaarden geniet de werknemer een fiscale en sociale vrijstelling op de korting van 20 EUR en wordt hij dus bij de toekenning niet belast op dit voordeel.

Voor de berekening van de meerwaarde wordt echter uitgegaan van de reële marktwaarde op het moment van onderschrijving, met name 100 EUR, en niet van de effectief betaalde prijs van 80 EUR. Indien de werknemer zijn aandelen in 2030 verkoopt tegen 130 EUR, bedraagt de belastbare meerwaarde 30 EUR per aandeel (130 – 100 EUR), belast aan 10%, zijnde 3 EUR per aandeel.

7.2 Pensioenplannen

Aanvullende pensioenplannen van de tweede pijler (zoals groepsverzekeringen en individuele pensioentoezeggingen) zijn uitdrukkelijk uitgesloten van het toepassingsgebied van de meerwaardebelasting.

Deze producten blijven onderworpen aan hun eigen fiscale regime (belasting bij uitkering via de RIZIV-bijdrage, de solidariteitsbijdrage en de belasting op pensioenkapitalen), zonder dat de nieuwe meerwaardebelasting hier een bijkomende heffing aan toevoegt.

Hetzelfde geldt voor individuele levensverzekeringen van de derde pijler (pensioensparen en individueel langetermijnsparen), die ook van deze uitsluiting genieten.

Levensverzekeringen die buiten deze fiscaal gunstige kaders worden onderschreven, zoals bepaalde klassieke tak 21- en tak 23-verzekeringen, kunnen daarentegen wel binnen het toepassingsgebied van de meerwaardebelasting vallen.

7.3 Wijziging van fiscale woonplaats

Met name binnen internationale groepen is de invoering van een exitheffing op meerwaarden bijzonder relevant voor werknemers die hun fiscale woonplaats kunnen wijzigen. Een vertrek uit België kan namelijk aanleiding geven tot belasting op latente meerwaarden op aangehouden financiële activa, zelfs bij afwezigheid van een effectieve vervreemding.

Dit mechanisme kan een aanzienlijke impact hebben op aandelen- en andere kapitaalparticipatieplannen (aandelen, stock-options, warrants, enz.) en kan leiden tot liquiditeitsproblemen, internationale dubbele belasting en compliance-vraagstukken. Een gepaste anticipatie van mobiliteitsbewegingen is dan ook essentieel, zowel voor de betrokken werknemers als voor de werkgevers.

Evenzo zullen buitenlandse werknemers die hun fiscale woonplaats in België vestigen, vanaf het ogenblik waarop zij Belgisch fiscaal resident worden, onderworpen zijn aan de meerwaardebelasting.

Omgekeerd zijn werknemers die geen Belgisch fiscaal inwoner zijn, waaronder grensarbeiders en bepaalde gedetacheerde werknemers, in principe niet onderworpen aan de Belgische meerwaardebelasting, zelfs indien zij financiële activa aanhouden via een in België gevestigde financiële instelling of deelnemen aan een Belgisch incentiveplan. Hun fiscale situatie moet individueel worden beoordeeld, in het bijzonder in het licht van de toepasselijke dubbelbelastingverdragen.

Werkgevers die een beleid van fiscale gelijkstelling (tax equalization) toepassen, moeten aandachtig zijn voor de mogelijke impact van de nieuwe meerwaardebelasting op de reikwijdte van deze clausules, aangezien hierdoor niet-voorzienbare kosten kunnen ontstaan.

7.4 Aangifte van meerwaarden in hoofde van de belastingplichtige

7.4.1 Algemene aangifteverplichtingen

Het komt aan de belastingplichtige toe erop toe te zien dat zijn meerwaarden, eventuele minderwaarden en zijn jaarlijkse vrijgestelde quota correct worden opgenomen, ongeacht of de belasting wordt geïnd via bronheffing dan wel via de belastingaangifte. Bij toepassing van een bronheffing worden vrijstellingen en minderwaarden niet automatisch door de financiële instelling in aanmerking genomen, zodat een regularisatie via de belastingaangifte noodzakelijk is om hiervan te genieten. Een onvolledige of onnauwkeurige aangifte kan leiden tot een volledig of gedeeltelijk verlies van deze voordelen.

Voorbeeld:

Een werknemer verkoopt warrants (toegekend door zijn werkgever) en realiseert een meerwaarde van 1.000 EUR waarop de financiële instelling automatisch een bronheffing van 100 EUR (10%) toepast. Indien deze werknemer gedurende het jaar geen andere meerwaarden realiseert en zijn totale meerwaarde onder de jaarlijkse vrijgestelde drempel blijft, kan hij het volledige ingehouden bedrag via zijn belastingaangifte recupereren, op voorwaarde dat deze correct wordt ingevuld. Zonder aangifte zal deze terugbetaling niet automatisch plaatsvinden.

7.4.2 Buitenlandse werknemers die hun fiscale woonplaats in België vestigen

Buitenlandse werknemers die hun fiscale woonplaats in België vestigen, zijn vanaf hun aankomst onderworpen aan de meerwaardebelasting, maar uitsluitend op het gedeelte van de meerwaarde dat tijdens hun Belgisch verblijf ontstaat. De in aanmerking te nemen aanschaffingswaarde is in beginsel de waarde van het actief op het moment van de vestiging van de fiscale woonplaats in België.

Voorbeeld:

Een belastingplichtige verwerft activa voor een bedrag van 100 in 2024. Hij wordt Belgisch fiscaal inwoner in 2026 op een moment waarop deze activa 90 waard zijn, en verkoopt ze in 2027 tegen 95. De in België belastbare meerwaarde bedraagt 5 (95 – 90).

Het is essentieel om de datum van vestiging van de fiscale woonplaats in België nauwkeurig te documenteren, aangezien deze datum het referentiepunt vormt voor de bepaling van de aanschaffingswaarde en van de waarde van de activa op dat ogenblik.

8 Andere bijzondere situaties

Deze nieuwsbrief beoogt niet exhaustief te zijn. Andere specifieke situaties worden ook door de wet geregeld, zonder hier verder te zijn uitgewerkt, zoals fusies, splitsingen en herstructureringen van ondernemingen (waarvoor specifieke neutraliteitsregimes zijn voorzien), wijzigingen van huwelijksvermogensstelsel, nalatenschappen en beëindigingen van onverdeeldheden, de samenloop van deze nieuwe belasting met de Kaaimantaks (die van toepassing is op juridische constructies) of met de spaartaks (die betrekking heeft op bepaalde fondsen die een welbepaald percentage van hun vermogen investeren in schuldvorderingen), evenals de regels die van toepassing zijn op activa uitgedrukt in vreemde valuta.

9 Besluit

De meerwaardebelasting kadert binnen de visie van de regering om het Belgische fiscale stelsel te herijken. Door de fiscale grondslag uit te breiden naar kapitaalinkomsten beoogt men marges te creëren die het op termijn mogelijk maken de belastingdruk op arbeid te verlichten, zonder de overheidsfinanciën uit evenwicht te brengen.

Het blijft af te wachten of dit evenwicht effectief zal worden bereikt en behouden. Eens dit type belasting wettelijk is verankerd, volstaat namelijk een wijziging van de politieke meerderheid om het tarief te verhogen.

In het kader van verloningsplannen die financiële activa omvatten, spelen ook werkgevers een sleutelrol. Een duidelijke en proactieve informatieverstrekking aan werknemers over de fiscale implicaties van aandelen, stock-options, warrants of andere financiële instrumenten is aangewezen, zowel bij de toekenning als bij latere gebeurtenissen die aanleiding kunnen geven tot een belastbare meerwaarde. Deze waakzaamheid is des te belangrijker voor werknemers in internationale mobiliteitssituaties, voor wie de invoering van een exit tax aanzienlijke fiscale gevolgen kan hebben.

Brussel
Vorstlaan 25
1170 Brussel
T 02 761 46 00

Luik
Parc d'affaires Zénobe Gramme
Square des Conduites d'Eau 7
Bat. H - 2nd floor
4020 Luik
T 04 229 80 11

Antwerpen
City Link
Posthofbrug 12
2600 Antwerpen
T 03 285 97 80

Gent
Ferdinand Lousbergkaai 103
bus 4-5
9000 Gent
T 09 261 50 00

Kortrijk
Ring Bedrijvenpark
Brugsesteenweg 255
8500 Kortrijk
T 056 26 08 60

Hasselt
Corda Campus
Kempische Steenweg 309/0.04
3500 Hasselt
T 011 24 79 10

Partners with you. ●

Onze newsletters zijn bestemd om u regelmatig algemene informatie mee te delen met betrekking tot onderwerpen uit de actualiteit en bepaalde ontwikkelingen van wetgeving of rechtspraak. Vanzelfsprekend waken wij over de betrouwbaarheid van deze informatie. Onze newsletters bevatten echter geen enkele juridische analyse en kunnen ons in geen geval verantwoordelijk stellen. Aarzelt u niet om contact op te nemen met onze advocaten voor elke bijkomende vraag. Claeys & Engels BV | Vorstlaan 25, 1170 Brussel, België | RPR Brussel 0473.547.070